VERTROUWELIJK
Aan het bestuur en de directie van
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Edelgasstraat 57
2718 SX ZOETERMEER
telefoon (079) 362 36 13
e-mail Audit@Flynth.nl

Kenmerk	**Behandeld door:**	**Datum**
661077217	drs. R. Buiteman RA	11 april 2023

Onderwerp
Accountantsverslag 2022

Geachte leden van het bestuur en de directie,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2022. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2022 en onze controleverklaring daarbij, en voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen (hierna: GMR).

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie en het bestuur.
In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van GMR. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van GMR voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,

Astrium Overheidsaccountants
Onderdeel van Flynth Audit B.V.

w.g. drs. R. Buiteman RA

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem

Accountantsverslag
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Boekjaar 2022

1. Inleiding

In het kader van de door het bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2022 van GMR brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze jaareinde controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van GMR.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2022 van GMR en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben deze rapportage in concept afgestemd met onze contactpersonen binnen uw organisatie en eventuele vragen en opmerkingen uit die afstemming zijn in het definitieve verslag verwerkt.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van onze controle
Hoofdstuk 3	Analyse van financiële resultaten en positie
Hoofdstuk 4	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 5	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 6	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2022)

Bijlagen:

A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

2. Kernpunten van onze controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controleverklaring	De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd conform de afspraken in de opdrachtbevestiging zoals met u overeen gekomen op 22 oktober 2021. Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2022 een **goedkeurende** controleverklaring te verstrekken voor zowel de **getrouwheid** als de **rechtmatigheid**. Deze controleverklaring zenden wij u, samen met een gewaarmerkte set van de jaarrekening separaat toe.
2.2 Reikwijdte van de controle	Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2022 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.
2.3 Grondslagen	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, in lijn met wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2022 zijn te opzichte van voorgaande jaren geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.
2.4 Schattingen	Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.
2.5 Onafhankelijkheid	▪ Astrium Overheidsaccountants, onderdeel van Flynth Audit B.V. (hierna: Flynth) is onafhankelijk van GMR en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Flynth en GMR die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ▪ Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.
2.6 Goedkeurings- en rapporterings-tolerantie	De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2022 bedraagt € 64.000 (gebaseerd op circa 1% van de totale bedrijfslasten van GMR). Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven (minimum-) vereisten, zoals opgenomen in de Bado en het door het bestuur vastgestelde controleprotocol voor 2022, en ligt in lijn met het voorgaande boekjaar. De goedkeuringstolerantie voor het wegen van bevindingen bedraagt € 48.500. Conform het

controleprotocol rapporteren wij in dit verslag alle bevindingen met een financiële impact groter dan € 3.200 voor getrouwheid en € 9.600 voor rechtmatigheid.

Materialiteit		
Fouten		€ 64.000
Onzekerheden		€ 192.000
Rapporteringstoleranties	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ 3.200	€ 3.200
Onzekerheden	€ 9.600	€ 9.600
Geconstateerde fouten en onzekerheden *(zie verder bijlage A van deze rapportage)*	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ 0	€ 0
Onzekerheden	€ 0	€ 0

Wij hebben vanuit onze controlewerkzaamheden geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden geconstateerd. Dit niet op het gebied van getrouwheid en niet op het gebied van rechtmatigheid. Onze opmerkingen zijn in de voorliggende jaarrekening 2022 verwerkt.

2.7 Analyse vermogen en resultaat

Op basis van artikel 29 lid 6 van de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen zijn de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk voor het borgen van de continuïteit van GMR. Hierdoor is de noodzaak van vermogensopbouw beperkt een geen doel op zich. Hierdoor is in beginsel in financiële zin ook geen sprake van een direct continuïteitsrisico voor GMR.

Het jaar is afgesloten met een batig saldo van € 16.786 vóór mutatie van de reserves. Het positieve saldo is beperkt beïnvloed door bijzondere en/of incidentele ontwikkelingen. De belangrijkste oorzaken voor het batige saldo zijn vooral gelegen in (1) de moeite om vacatures in te vullen en (2) ten opzichte van de begroting minder realisatie op enkele programma's. Daar waar minder is gerealiseerd is ook de dekking daarvan door de deelnemers naar beneden bijgesteld.

Het vermogen ultimo 2022 bestaat uit het onverdeeld resultaat van € 157.799, een algemene reserve ad € 100.000 en een in 2022 nieuw gevormde bestemmingsreserve ad € 90.000. Deze bestemmingsreserve is door het algemeen bestuur in 2022 ingesteld met als doel bij te dragen aan de verdere versterking van de organisatie en het versnellen van de opgaven.

2.8 Voorzieningen	Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van GMR toereikend zijn. Daarbij hebben wij vastgesteld dat geen voorzieningen zijn gevormd en voor zover wij hebben kunnen beoordelen ook niet noodzakelijk zijn. De nieuwe cao verplichting inzake verlofsparen is vooralsnog verwerkt als een kortlopende verplichting aangezien medewerkers zich nog maar beperkt hebben aangemeld voor deze regeling. Overige schattingsposten, zoals de waardering van vaste activa en vorderingen, zijn op een zorgvuldige en consistente wijze geschied.
2.9 EU-aanbestedingen	GMR dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens op basis van uw eigen normenkader is vastgesteld. Wij hebben vastgesteld dat aan de EU-aanbestedingsregels is voldaan.

3. Analyse van financiële resultaten en positie

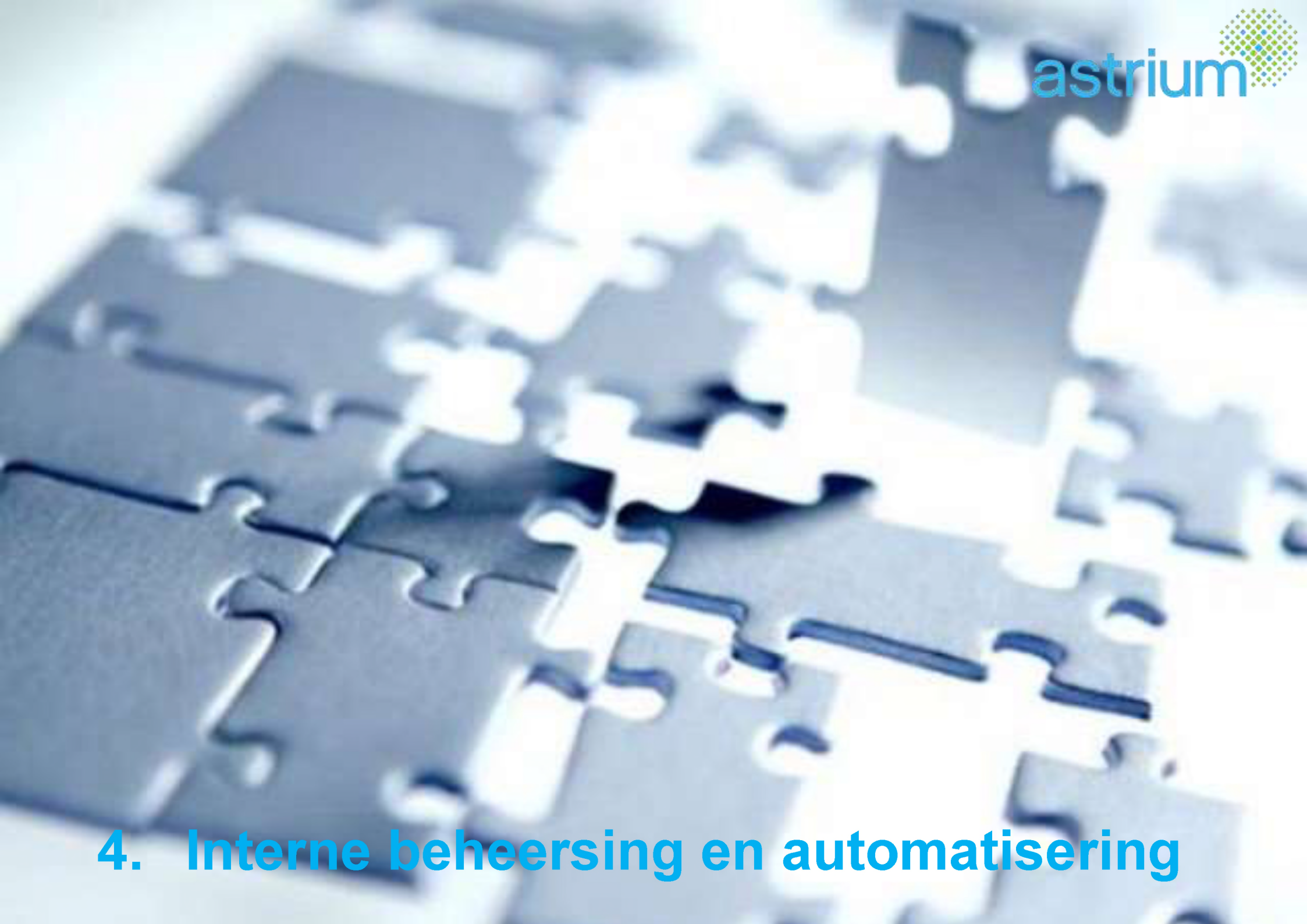
3. Analyse van financiële resultaten en de financiële positie

3.1 Financiële realisatie	Het jaar is afgesloten met een batig saldo van € 16.786 vóór mutatie van de reserves. Het positieve saldo is beperkt beïnvloed door bijzondere en/of incidentele ontwikkelingen. De belangrijkste oorzaken voor het batige saldo zijn vooral gelegen in (1) de moeite om vacatures in te vullen en (2) ten opzichte van de begroting minder realisatie op enkele programma's. Daar waar minder is gerealiseerd is ook de dekking daarvan door de deelnemers naar beneden bijgesteld.
3.2 Weerstands-vermogen	GMR heeft conform de bepalingen in de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen sinds 2022 voor het eerste jaar eigen middelen om tegenvallers op te vangen. Dit via een algemene reserve van € 100.000. Daarnaast is een bestemmingsreserve gevormd van € 90.000. Mocht deze buffer niet voldoende zijn om onverwachte tegenvallers of specifiek benoemde toekomstige activiteiten zonder dekking via de begroting te realiseren, dan dragen de deelnemers bij in geval van een tekort ten aanzien van het resultaat of liquiditeit. Hierdoor hebben wij geen bedenking ten aanzien van de continuïteit van de organisatie. In paragraaf 2.1 van het jaarverslag heeft GMR haar visie op het weerstandsvermogen toegelicht.
3.3 Solvabiliteit en liquiditeit	Als gevolg van het beperkt eigen vermogen is ook de solvabiliteit (eigen vermogen als percentage van het totale vermogen) beperkt tot 6,6%. Ten aanzien van de liquiditeit (vlottende activa in relatie tot vlottende passiva) heeft de organisatie een current ratio van 1,06. Dit is boven het theoretische minimum voor een gezonde liquiditeitspositie van 1 en betekent dat de organisatie in principe in staat is om binnen afzienbare termijn te voldoen aan haar kortlopende verlichtingen zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers of externe financiers.
3.4 Schattingen	De directie is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van deze schattingen. Op de volgende pagina hebben wij onze analyse van de belangrijkste schattingen opgenomen.

Belangrijke schattingen	Mate van subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2022	2021	

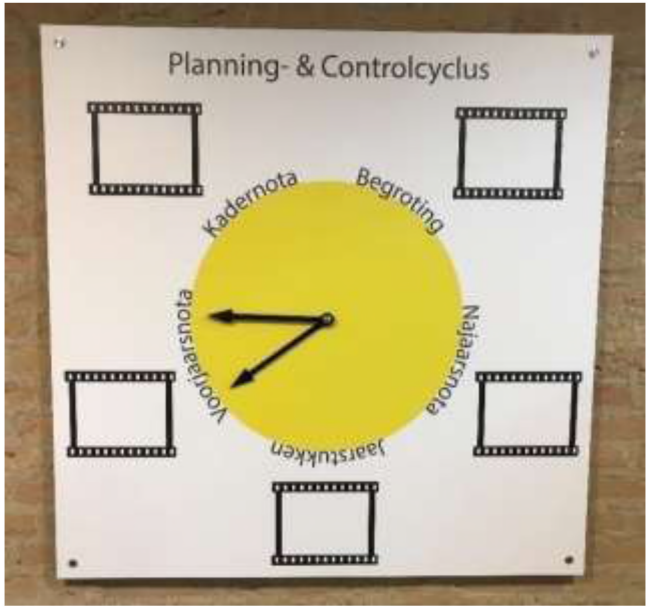
Waardering van materiële vaste activa	Laag	●	●	De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met die wij bij andere organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur.
Waardering debiteuren	Laag	●	●	Minimaal jaarlijks wordt de waardering van de debiteuren herijkt. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de debiteuren en overige vorderingen bepaald zijn.

Controleverschil ●	**Voorzichtig** ●	**Evenwichtig** ●	**Optimistisch** ●
	Aanvaardbare bandbreedte – gebaseerd op materialiteitsoverwegingen		

4. Interne beheersing en automatisering

4. Interne beheersing en automatisering

4.1 Samenvatting bevindingen managementletter 2022	Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 hebben wij in het najaar 2022 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interimcontrole is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen GMR en met name gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interimcontrole, zijn vastgelegd in onze managementletter van 14 februari 2023. Uit onze interimcontrole blijkt dat GMR haar zaken beheersmatig **op orde heeft**, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles - VIC) van GMR voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Dit betreft in ieder geval de situatie over boekjaar 2022. Voor 2023 geldt een nieuwe situatie als andere en op onderdelen zwaardere eisen aan de VIC gesteld gaan worden ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording van de directie. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde managementletter. Na afloop van het uitbrengen van de management letter hebben wij met het management de voortgang besproken en hebben wij vastgesteld dat op onderdelen voortvarend aanbevelingen uit de management letter door de organisatie zijn opgepakt, en dat op onderdelen acties in gang zijn gezet om invulling te geven aan aanbevelingen in de management letter.
4.2 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving	Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

	Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in de management letter en in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

5.1 Rechtmatig-heidsverklaring vanaf 2023	Vanaf de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zal de directie verplicht zijn om een rechtmatigheidsverantwoording in het jaarverslag op te nemen. De formele wetswijziging is in 2022 vastgesteld en het BBV zal hierop in de komende periode worden aangepast. De accountant zal met ingang van het boekjaar 2023 zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording van uw directie onderdeel van uitmaakt. De accountant verstrekt geen afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel meer. Binnen GMR worden zog geen structurele interne controlewerkzaamheden verricht door medewerkers die onafhankelijk zijn van de bedrijfsvoering en financiële beheersing. Controlewerkzaamheden worden nu nog veelal aan het eind van het jaar uitgevoerd, en dan mede op verzoek van de externe accountant. Wij adviseren GMR voor 2023 om interne controlewerkzaamheden vast te stellen op basis van een eigen risicoanalyse en vervolgens de werkzaamheden meer gespreid over het jaar te gaan uitvoeren. Daarbij achten wij het van belang om de directie periodiek te informeren over uitgevoerde werkzaamheden en geconstateerde bevindingen om tijdig bij te kunnen sturen indien dat noodzakelijk is.
5.2 Begrotings-rechtmatigheid	De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient het algemeen bestuur zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat de directie belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het bestuur, zodat het bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat de directie inbreuk maakt op het budgetrecht van het bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. Essentieel is dat het bestuur nadere regels kan stellen wanneer: 1. Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten 2. Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid of 3. Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen. Daarnaast moet de accountant deze **lasten**overschrijdingen – waarvan de directie in de jaarrekening moet aangeven dat het bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

	In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden. Als onderdeel van de toelichting op de staat van baten en lasten heeft de organisatie op een heldere wijze de begrotingsrechtmatigheid toegelicht. Hieruit blijkt geen begrotingsonrechtmatigheid. Wij kunnen ons vinden in deze conclusie.
5.3 Europese aanbestedingen	Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door het bestuur, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw organisatie uitgevoerde crediteurenspendanalyse gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2022 is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen. Wij hebben geconstateerd dat als onderdeel van het interne controleplan de organisatie zelf een inkoopanalyse heeft uitgevoerd en daarbij **geen afwijkingen** heeft geconstateerd. Wij hebben we werkzaamheden op onderdelen getest en daarbij geconstateerd dat deze controlewerkzaamheden richting komend jaar versterkt kunnen worden door onder andere de contractwaarde in de analyse te betrekken en deze op meerdere momenten gedurende het jaar uit te voeren om tijdig bij te kunnen sturen op bevindingen.

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6.1 Wijziging in verslaggevings-voorschriften / wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2022 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. Hier was ook geen aanleiding toe. GMR heeft de jaarrekening opgesteld conform de voorschriften van het BBV.
6.2 Controle-verschillen	Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van de jaarrekeningposten die GMR heeft opgenomen en gerapporteerd en zoals die naar onze mening in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd. Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen in de jaarrekening.
6.3 Bevestiging van de directie	Voor afgeven van onze controleverklaring ontvangen wij van de directie een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening.
6.4 Beperking in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met directie noch het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en de directie / bestuur van GMR de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
6.5 Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 216.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2022 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat **de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken**. *Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd* In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.

6.6 Fraude als onderdeel van de accountants-controle	In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de jaarstukken als geheel in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de organisatie van GMR. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Dit is ook toegelicht in het jaarverslag in de paragraf Bedrijfsvoering. Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Conclusie: Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 **hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van (vermoedens van) fraude**.

astrium
Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	Fouten/ onzekerheden	Onrechtmatig-heden
Materialiteit (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 64.000	€ 192.000
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het bestuur)	€ 3.200	€ 9.600

Foutenevaluatie	Fouten		Onzekerheden	
Aard van de fouten	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Geconstateerde en niet gecorrigeerde fouten en/of onzekerheden.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bevestiging directie
Wij ontvangen van de directie een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin de directie voornemens is te bevestigen dat er geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2022 kan een **goedkeurende** verklaring worden verstrekt inzake **getrouwheid en rechtmatigheid**.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van de directie en het bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van GMR in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Flynth beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Flynth.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Flynth wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met GMR

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en GMR die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.